

1 februari 1961

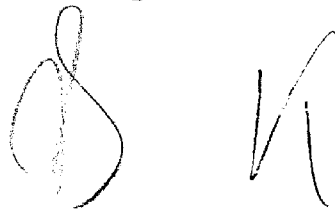
U 1263/61 - C 46 - P1/PS9.

P 179989/17

GEHEIM

Land: Groot-Brittannië/Europa.

Onderwerp: De Britse politiek ten opzichte van Europa.

Referenties: 

Datum van waarneming: Tweede helft januari 1961.

Bron: Betrouwbaar.

Informant: Een vooraanstaand functionaris van het Foreign Office.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

'S-GRAVENHAGE.

GEHEIM

Groot-Brittannië/Europa

DE BRITSE POLITIEK TEN OPZICHTE VAN EUROPA

Op basis van de door ADENAUER in augustus gemaakte opening wordt sindsdien naarstiglijk gezocht naar mogelijkheden om de kloof tussen de Zes en de Zeven te overbruggen. Die pogingen dragen een bijzonder karakter:

- a. De aanpak is pragmatisch. In het bilateraal gesprek met de Duitsers heeft men getracht de voornaamste problemen een voor een te isoleren, om vervolgens te onderzoeken of er oplossingen voor konden worden gevonden.
- b. Men heeft zeer bewust niet de methode van de grote internationale conferentie gekozen, maar de voorkeur gegeven aan voorzichtig overleg langs de bestaande diplomatieke kanalen.

Het overleg met de Duitsers is nu in een zodanig stadium gekomen, dat de Duitsers met vrucht kunnen overgaan tot het consulteren van partners in de Zes, in het bijzonder Frankrijk. Het is intussen een essentieel economisch én politiek belang dat een oplossing wordt gevonden. Onder geen beding wil de Britse regering zich in formele onderhandelingen begeven alvorens vaststaat dat dergelijke onderhandelingen een redelijke kans op succes garanderen.

Bij het overleg is de mogelijkheid van een tariefunie tussen de betrokkenen ter sprake gekomen. De twee meest denkbare vormen van handelssamenwerking binnen het kader van de GATT zijn vrijhandelszone en douane-unie. Het vrijhandelsidee is op de bekende wijze (MAUDLING-onderhandelingen) begraven. Zou men nu zonder meer de weg van de tariefunie gaan, dan zou dat neerkomen op opnemng van het Verenigd Koninkrijk en eventueel bepaalde leden van de Zeven in de E.E.G. De Britse regering acht dat

geen voor de hand liggende oplossing, en, voorzover zij zich al een voorstelling van de toekomstige mogelijkheden vormen kan, denkt zij dan eerder aan een nieuwe constructie, die noch helemaal vrijhandelszone, noch ook zuiver douane-unie is.

Wat de landbouw betreft: ook op het continent geeft men toe, dat het Britse systeem (steun aan de landbouw via subsidies en niet via prijzen) verreweg het beste is. Er zijn echter geen aanwijzingen, dat de Europese landen bereid zijn hun systeem te wijzigen en in overeenstemming te brengen met het Britse. Omgekeerd is er ook voor de Britse regering geen reden om wijziging van het geldende systeem te overwegen.

Een van de grote moeilijkheden is dat voor het vinden van een compromis tussen de Zes en de Zeven aan beide kanten concessies nodig zijn. Sommige van die concessies zullen aan het eigen publiek, of gedeelten daarvan, moeilijk verkoopbaar zijn. Geen regering zal zelfs een poging daartoe ondernemen in verkiezingstijden. Door het gebrek aan coördinatie van de verkiezingstijdstippen is er nooit sprake van een "gunstige periode", waarin eigenlijk elke goedwillende regering zich, terwille van het doel, wel een tijdelijke impopulariteit in bepaalde sectoren zou kunnen veroorloven.
